

การจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

Management of Safe and Healthy Schools of Secondary Schools in the
Lower Northern Region

บัญชา วงศ์ชื่อ¹ สติธิพร เขาคูน² และสิริมาศ สรขหาว³

Bancha Wongsue, Sittiporn Kao-un and Sirimas Sornkhaow

Received: April 28, 2023

Revised: June 09, 2023

Accepted: June 15, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพของปัจจัยคัดสรรและประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี 2) เปรียบเทียบปัจจัยคัดสรรของโรงเรียนขนาดของโรงเรียน 3) วิเคราะห์ตัวแปรที่สำคัญของปัจจัยคัดสรรที่มีผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี และ 4) นำเสนอการจัดการที่เหมาะสมในการพัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างโดยวิธีการเลือกสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 849 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีอยู่ในระดับมาก กระบวนการกลยุทธ์การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบขนาดโรงเรียนพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ขนาดใหญ่พิเศษมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและมี

¹⁻³ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา; Chao Phraya University

Corresponding author, e-mail: bancha-957@hotmail.com

ประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีมากที่สุด ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมีกระบวนการกลยุทธ์มากที่สุด 3) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรพบว่าตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยมีทั้งหมด 26 ตัวแปรจาก 74 ตัวแปรซึ่งสามารถทำนายประสิทธิผลได้ร้อยละ 99.90 และ 4) แนวทางในการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีประกอบด้วย 5 แนวทางคือ 1) แผนพัฒนาสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี 2) การพัฒนาบุคลากร และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี 3) การบริหารจัดการที่มุ่งสู่สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี 4) การสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี และ 5) การสื่อสารประชาสัมพันธ์ ความก้าวหน้าความสำเร็จของการเป็นสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี

คำสำคัญ: การจัดการ, ความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี, ภาคเหนือตอนล่าง

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the conditions of selected factors and the effectiveness of safe and healthy schools; 2) to compare the selected factors of schools and the size of the schools; 3) to analyze important variables of the selected factors that affected the effectiveness of safe and healthy schools; and 4) to propose appropriate management in developing an effective school management system for safe and healthy schools. This was a descriptive research by collecting data from 849 personnel of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission in the lower northern region by a multi-stage sampling. The statistics used in the research were mean, standard deviation and One-way multiple analysis of variance. The results of the research found that 1) in the overall, strategic leadership and effectiveness of safe and healthy schools were at a high level. The school-based strategic management process was at the highest level; 2) the results of comparing school sizes revealed that large and extra-large schools had strategic leadership of school administrators. Management using schools as a base and being effective made schools as safe and healthy as possible. Small

schools had the most strategic processes; 3) the results of the analysis of selected factors revealed that there were 26 out of 74 important variables that affected safe and healthy school management, which can predict 99.90 percent effectiveness; and 4) the guidelines for managing safe and healthy schools consisted of 5 guidelines: 1) safe and healthy school development plan, 2) personnel development and information technology for the operation of safe and healthy schools; 3) management aimed at safe and healthy schools; 4) creating cooperation with stakeholders in the management of safe and healthy schools; and 5) public relations of progress and success in being a safe and healthy schools.

Keywords: Management, Safety and Health, Lower Northern Region

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดนโยบายปีงบประมาณ 2563 ในนโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จะมุ่งเน้นการพัฒนาประชากรวัยเรียนทุกคน ทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงปฐมวัย ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้เรียนที่มีความต้องการดูแลเป็นพิเศษ ให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีศักยภาพ มีทักษะความรู้เป็นคนที่มีความรู้ เรียนรู้ได้ด้วยตนเองมีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม สามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่อง แม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย และการพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัย มีความรักในสุขภาพและพลานามัย และพัฒนาทักษะด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ และกีฬาเพื่อการอาชีพ โดยมีตัวชี้วัด ผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีความสุข ภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สถานศึกษาต้องดำเนินการ 1) จัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย จัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ 2) จัดการเรียนรู้สร้างประสบการณ์ เน้นการเรียนรู้เป็นเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข 3) ปรับปรุงอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสนามเด็กเล่นให้ได้มาตรฐาน มีความ

ปลอดภัย สามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) จัดหาสื่อ อุปกรณ์ ที่มีคุณภาพเหมาะสม มีมาตรฐานและความปลอดภัย 5) อภิบาลเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาวะที่ดี ร่างกาย สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ 6) สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา และ 7) สรุป และรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) และเพื่อขับเคลื่อนแนวนโยบายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียนได้จัดทำเกณฑ์โรงเรียนต้นแบบ นักเรียนไทยสุขภาพดี จำนวน 5 มาตรฐาน ประกอบด้วย 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ 2) มาตรฐานด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย 3) มาตรฐานด้านการออกกำลังกาย กีฬาและ นันทนาการ 4) มาตรฐานด้านทันตสุขภาพ และ 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและเครือข่าย

จากความเป็นมาและปัญหาข้างต้นเพื่อได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ให้เกิด ประสิทธิภาพผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาเนื่องจากสภาพ ปัญหาในปัจจุบันในด้านของสุขภาพอนามัยเช่นในด้านของมาตรฐานทันตสุขภาพของนักเรียน ปัญหาของสุขภาพนักเรียน และปัญหาด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความปลอดภัย ของนักเรียนเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ จากกิจกรรมการเรียนรู้ หรือกิจกรรม ระหว่างพัก โดยเกิดในห้องเรียนและสนามกีฬา ความรุนแรงที่พบมากที่สุดคืออาการฟกช้ำดำเขียว และบาดแผลถลอกมีเลือดออก การถูกระแทกด้วยสิ่งของและวิ่งชนกับสิ่งของในห้องเรียน ซึ่งเป็นการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ปัจจัยเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องกำหนดนโยบายในการ แก้ปัญหา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารโรงเรียนสุขภาพ ความ ปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและ สุขภาพอนามัยดีเพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยดีมีความปลอดภัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี รวมทั้ง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรบริโภคที่ถูกต้อง ส่งเสริมการออกกำลังกาย รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง ต่อสุขภาพ นักเรียนสามารถนำความรู้ประสบการณ์ และทักษะไปดูแลตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษามี องค์กรความรู้ที่ได้ไปดำเนินการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพของปัจจัยคัดสรร (ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) และประสิทธิภาพผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยคัดสรร (ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) และประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ตามขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

3. เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่สำคัญของปัจจัยคัดสรรที่มีผลต่อ (ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) และประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

4. เพื่อนำเสนอการจัดการที่เหมาะสมในการพัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษา ปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพของปัจจัยคัดสรร (ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) และสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง อยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ขนาดของโรงเรียนมัศึกษามีผลทำให้ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาทุกตัวแปร เป็นปัจจัยคัดสรรสำคัญที่ส่งผลต่อสถานศึกษา ปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง” ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยวิธีการสำรวจ มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากร จำนวน 12,973 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยวิธีการเลือกสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 849 คน

แบบสอบถามใช้เป็นเครื่องมือวัดระดับความคิดเห็นเป็นแบบลิเคิร์ทสเกล 5 ระดับ (Rating Scales) จำแนกเป็น 4 ตอนซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 3 กระบวนการกลยุทธ์ สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 4 การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 5 สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 849 คน ได้รับข้อมูลคืนทั้งหมด 849 คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ จำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (One-way Multivariate Analysis of Variance หรือ One-way MANOVA) และทดสอบภายหลังหาคู่ที่แตกต่างกันด้วยวิธีของ Scheffe

4. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบสเต็ปไวส์ (Stepwise-Multiple Regression Correlation Coefficient)

5. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 โดยใช้แนวคิด Balanced Scorecard และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน โดยการจัดสนทนากลุ่ม

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพของปัจจัยคัดสรร (ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) และประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง” พบว่า 1.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิผล 1.2 กระบวนการกลยุทธ์ของการบริหาร โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดทำกลยุทธ์ 1.3 การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาในรายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล 1.4 ประสิทธิผลการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยคัดสรร (ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์ การบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) และประสิทธิผล สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างตามขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ 2.1 ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสูงกว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โรงเรียนขนาดใหญ่ และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขนาดใหญ่สูงกว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โรงเรียนขนาดกลาง 2.2 ด้านกระบวนการกลยุทธ์ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2.3 ด้านการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่สูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง 2.4 ประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

3. การวิเคราะห์ตัวแปรที่สำคัญของปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ด้านกระบวนการกลยุทธ์ และด้านการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีปัจจัย 3 ด้าน รวม 74 ข้อ มีตัวแปรสำคัญ 26 ตัวแปร ประกอบด้วยด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จำนวน 25 ข้อ ด้านกระบวนการกลยุทธ์จำนวน 22 ข้อ และด้านการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำนวน 27 ข้อ

4. แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง พบว่า แนวทางสำคัญเพื่อนำไปสู่

การประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติ จำแนกตามเงื่อนไขแต่ละด้านของแนวคิด Balanced Scorecard ใน 4 มุมมอง ซึ่งประกอบด้วย 4.1 มิติด้านประสิทธิผล (Effectiveness Perspective) 4.2 มิติด้านคุณภาพ (Quality Perspective) 4.3 มิติด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) และ 4.4 มิติด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning & Growth Perspective) ซึ่งได้แนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง คือ 1) แผนพัฒนาสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี 2) การพัฒนาบุคลากร และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี 3) การบริหารจัดการที่มุ่งสู่สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี 4) การสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี และ 5) การสื่อสารประชาสัมพันธ์ ความก้าวหน้า ความสำเร็จของการเป็นสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง” ครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. สภาพของปัจจัยคัดสรร (ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) และประสิทธิผล สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง อภิปรายผลได้ดังนี้ ผลการศึกษาการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง พบว่า ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญทวี บุญให้ และวีรพล กุลบุตร (2563) พบว่า ด้านกระบวนการกลยุทธ์ โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา ร่มโพธิ์รี (2561) พบว่า ด้านการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรัสสา ไสยแก้ว (2561) พบว่า ด้านประสิทธิผลการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศร ดีปานธรรม (2561) พบว่า รูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา 3) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม 4) ปัจจัยด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขภาพอนามัยของนักเรียน รูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ได้รับการประเมินและได้รับการรับรองโดยผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วม

สนทนากลุ่มครั้งที่สองทุกท่านว่ารูปแบบดังกล่าว เป็นรูปแบบที่ดีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริง

2. การเปรียบเทียบปัจจัยคัดสรร (ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) และประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ตามขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จากผลการศึกษากิจการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยคัดสรร ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สูงกว่า โรงเรียนขนาดกลางสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกอร อุ่นสถานนท์ (2563) พบว่า ปัจจัยคัดสรรด้านกระบวนการกลยุทธ์ของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัญญา ขุนจง (2563) พบว่า ปัจจัยคัดสรรด้านการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดาลักษณ์ บุปผาดา (2559) พบว่า ประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กสอดคล้องกับงานวิจัยของสภาพร ชัยคินี (2561) พบว่า การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬควรดำเนินการดังนี้ เชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสุขภาพ มีการระบุช่วงเวลา นิเทศติดตามโครงการส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนติดต่อประสานงานกับโรงพยาบาลเพื่อให้โรงเรียนของตนเป็นศูนย์ตรวจสุขภาพ จัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้ด้านสุขภาพและจัดประกวดโครงงานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ บุคลากรทักษะด้านสุขภาพไว้ใน หลักสูตรของโรงเรียน

3. การวิเคราะห์ของตัวแปรคัดสรรสำคัญ ด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ด้านกระบวนการกลยุทธ์ ด้านการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีทั้งหมด 26 ตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อ การจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง พบว่ามีปัจจัยคัดสรรที่สำคัญ 26 ประเด็นหรือตัวแปรสำคัญ (จากทั้งหมด 74 ตัวแปร) ได้แก่ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กระบวนการกลยุทธ์ และการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษาปลอดภัย และสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hamlin, D. & Li, A. (2020) ที่ได้ศึกษาเรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างการอาสาสมัครของผู้ปกครองในโรงเรียน และมาตรการความปลอดภัยในโรงเรียน 2 มาตรการได้แก่ มาตรการในการกำหนดกระบวนการกลยุทธ์ในการป้องกันอันตรายในโรงเรียนและการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียน

4. แนวทางการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ของผู้วิจัยทั้ง 5 แนวทางเพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้พร้อมเน้นไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อองค์การ จำแนกตามเงื่อนไขแต่ละด้านของ Balanced Scorecard ใน 4 มุมมอง ได้แก่

4.1 มิติด้านประสิทธิผล (Effectiveness Perspective) มี 1 แนวทาง คือ แผนพัฒนาสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hall, V. B. (2020) พบว่า กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยของโรงเรียน คำถามเหล่านี้ยังเปิดเผยถึงความจำเป็นในการพัฒนาวิชาชีพเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมด้านความปลอดภัย แผนฉุกเฉินในภาวะฉุกเฉินที่ได้รับการปรับปรุง และการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อให้แน่ใจว่ามีการดำเนินการที่เหมาะสม

4.2 มิติด้านคุณภาพ (Quality Perspective) มี 1 แนวทาง การพัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Olhausen-Kaylor, J. (2019) พบว่า การวัดโรงเรียนที่ปลอดภัยขึ้นอยู่กับตัวแปรสองตัว ตัวแปรเหล่านี้คือ 1) เพื่อสร้างอาคารที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียนซึ่งจัดการโดยขั้นตอนที่ออกแบบโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนในระดับแนวหน้า และ 2) เพื่อจ้างบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวกและปลอดภัย ข้อมูลที่รวบรวมในการศึกษานี้สามารถพิสูจน์ได้ว่ามีประโยชน์ต่อผู้บริหารเขตที่ต้องการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน

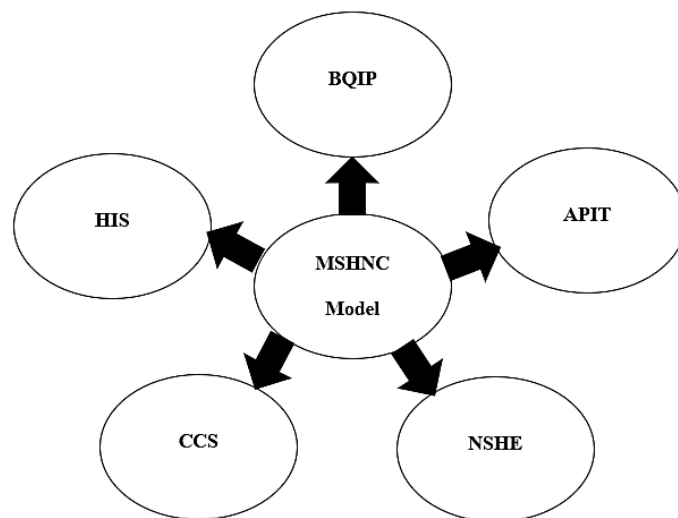
4.3 มิติด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) มี 2 แนวทาง คือ 1) แนวทางที่ 3 การบริหารจัดการที่มุ่งสู่สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี 2) การสร้างความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ในการจัดการการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Barnhardt, J. (2020) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงของโรงเรียนการสร้างความปลอดภัยในการรับรู้ของนักเรียน 1) ความสัมพันธ์เชิงบวกเชื่อมโยงกับการรับรู้ความปลอดภัยที่เพิ่มขึ้นขณะอยู่ที่โรงเรียน 2) เครือข่ายเชิงบริบทของประสบการณ์ที่แจ้งการรับรู้ถึงความปลอดภัยในขณะที่อยู่ในโรงเรียนนั้นหนาแน่น แต่จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับมันเพื่อสร้างระบบรักษาความปลอดภัยที่มีจุดมุ่งหมายและสอดคล้องกันในโรงเรียน 3) นักเรียนรายงานว่ารู้สึกปลอดภัยที่สุดใน

พื้นที่ขนาดใหญ่และพื้นที่ส่วนกลาง 4) ระบบความปลอดภัย ขั้นตอน และความเชื่อบางอย่างทำให้นักเรียนรู้สึกไม่เป็นอื่น

4.4 มิติด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) มี 1 แนวทาง คือ การสื่อสารประชาสัมพันธ์ ความก้าวหน้า ความสำเร็จของการเป็นสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sizemore, B. B. (2021) ที่ได้ศึกษาเรื่องผู้นำโรงเรียน-เจ้าหน้าที่ทรัพยากรโรงเรียนร่วมมือกันป้องกันความรุนแรงในโรงเรียน การทำงานร่วมกันระหว่างผู้นำโรงเรียนและ SRO จะช่วยป้องกันความรุนแรงในโรงเรียนได้ แต่การทำงานร่วมกันจะต้องมีประสิทธิผลเพื่อใช้เป็นกลยุทธ์ในการป้องกันความรุนแรงในโรงเรียน การสื่อสารและการฟังถูกระบุว่าเป็นจุดศูนย์กลางของความสัมพันธ์ความร่วมมือระหว่างผู้นำโรงเรียนกับ SRO การพัฒนาวิชาชีพที่เน้นการผสมผสานคุณลักษณะ บุคลิกภาพ และวัฒนธรรมองค์กรของทั้งสองวิชาชีพควรได้รับการบังคับใช้โดยผู้นำด้านการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อเตรียมผู้นำโรงเรียนและ SRO สำหรับการทำงานร่วมกันเพื่อป้องกันความรุนแรงในโรงเรียน

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัย เรื่อง การจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

แนวทางในการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ดังนี้

1. มิติด้านประสิทธิผล (Effectiveness Perspective) มี 1 แนวทางเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน แนวทางเหล่านั้นประกอบด้วย

แนวทางที่ 1 แผนพัฒนาสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัย (โดยใช้สัญลักษณ์ BQIP: Build Quality Improvement Plan) ดำเนินการโดยกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ด้วยการแต่งตั้งคณะทำงานจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพภายในและภายนอกสถานศึกษาร่วมกัน เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานตัวชี้วัดของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2. มิติด้านคุณภาพ (Quality Perspective) มี 1 แนวทางเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน แนวทางเหล่านั้นประกอบด้วย

แนวทางที่ 2 การพัฒนาบุคลากร และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัย (โดยใช้สัญลักษณ์ APIT: Advance Personnel and Information Technology) ดำเนินการโดย จัดอบรมครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน พร้อมนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล และสนับสนุนการดำเนินงาน และกำหนดปฏิทิน หรือวิธีการกำกับ นิเทศติดตาม การจัดการสถานศึกษา

3. มิติด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) มี 2 แนวทางเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน แนวทางเหล่านั้นประกอบด้วย

แนวทางที่ 3 การบริหารจัดการที่มุ่งสู่สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัย (โดยใช้สัญลักษณ์ NSHE: Navigate to be Safety and Healthy Educational of secondary school) ดำเนินการโดย กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้ง 4 กลุ่มงาน ประกอบด้วย กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงานงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ประชุมคณะดำเนินงานเพื่อสร้างความรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน พร้อมจัดทำคู่มือการดำเนินงานร่วมกัน

แนวทางที่ 4 การสร้างความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ในการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัย (โดยใช้สัญลักษณ์ CCS: Create Cooperation with Stakeholder) ดำเนินการโดย จัดประชุมครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงาน และสนับสนุน การพัฒนาการศึกษาให้

เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยให้ความสำคัญในการประชุมวางแผน การดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผล

4. มิติด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) มี 1 แนวทางเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน แนวทางเหล่านั้นประกอบด้วย

แนวทางที่ 5 การสื่อสารประชาสัมพันธ์ ความก้าวหน้า ความสำเร็จของการเป็นสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี (โดยใช้สัญลักษณ์ HIS: Have giving Information to Stakeholder) การสื่อสารประชาสัมพันธ์ ความก้าวหน้า ความสำเร็จของการเป็นสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีดำเนินการโดย กำหนดปฏิทินการประชาสัมพันธ์เพื่อรายงานความก้าวหน้า ของผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล พร้อมเปิดช่องทางการแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานระดับกระทรวงควรมีแผนงานในการดำเนินโครงการ ส่งเสริม พัฒนา กำกับติดตามการจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี ให้เกิดประสิทธิผลแก่สังคมในภาพรวม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องต่อไป
2. หน่วยงานระดับจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ควรกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน การจัดการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี ให้เป็นรูปธรรมและชัดเจนยิ่งขึ้น
3. หน่วยงานระดับโรงเรียน ควรจัดทำแผน ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดีให้เกิดประสิทธิผล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง สังคม และชุมชน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาที่สนใจควรมีการศึกษาวิจัยจากบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามหลักการบริหารงานโรงเรียนในปัจจุบันที่เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้แนวทางในการปฏิบัติที่เกิดประสิทธิผลและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

2. โรงเรียนมัธยมศึกษาที่สนใจควรมีการนำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อยอดในเชิงพัฒนา และทดสอบเพื่อให้เกิดผลสำเร็จในเชิงประสิทธิผลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุ่สถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 10(2), 1-14.
- จิรัสสา ไสยแก้ว. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 14(69), 161-167.
- ชลธิชา ร่มโพธิ์รี. (2561). การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชีษณุชา ขุนจง. (2563). การจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา. *สารศาสตร์*, 3(2), 287-300.
- บุญทวี บุญให้และวีรพล กุลบุตร. (2563). การศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษาปลอดภัยตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*, 6(1), 62-74.
- สถาพร ชัยคินี. (2561). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 15(69), 97-108.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายปีงบประมาณ 2563*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุดาลักษณ์ บุปผาดา. (2559). ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 12(57), 111-122.

อดิสร ดีปานธรรม. (2561). *ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม*
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์
 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเพื่อการพัฒนา). บัณฑิตวิทยาลัย :
 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

Barnhardt, J. (2020). *Student Perceptions of School Safety and Security*. (Dissertation
 in Educational and Organizational Leadership). University of Pennsylvania.

Hamlin, D. & Li, A. (2020). The Relationship between Parent Volunteering in School
 and School Safety in Disadvantaged Urban Neighborhoods. *Journal of*
School Violence, 19, 362-376.

Hall, V. B. (2020). *Public School Safety and Intervention Program Improvement*
Participatory Action Research. (Dissertation in Public Administration).
 Capella University.

Olhausen-Kaylor, J. (2019). *Perceptions of Elementary School Parents, Principals, and*
School Resource Officers regarding Visitor Management Systems and
School Safety. (Dissertation in Education). Lindenwood University.

Sizemore, B. B. (2021). *School Leader-School Resource Officer Collaboration to*
Prevent School Violence. (Dissertation of Educational Leadership). Keiser
 University.

